



08.05.2017

Pelastuskomentaja

25 §

Selitys korkeimmalle hallinto-oikeudelle Kiinteistö Oy Tela Fastighets AB:n valituksen johdosta

HEL 2016-014110 T 03 01 01

Korkeimman hallinto-oikeuden selityspyyntö 10.4.2017 Diaarin:o 1097/1/17

Päätös

Helsingin kaupungin pelastuslaitos (kotikunta Helsinki) katsoo, että valittaja Kiinteistö Oy Tela Fastighets AB:n valituskirjelmässään 9.3.2017 esittämät vaatimukset tulee hylätä perusteettomina ja että perusteita Helsingin hallinto-oikeuden 8.2.2017 antaman päätöksen muuttamiseen valittajan vaatimusten mukaisesti ei ole.

Valitusmenettelyyn liittyvien valittajan vaatimusten [vaaditut muutokset 1) ja 2)] osalta pelastuslaitoksella ei ole muuta lausuttavaa.

Paloilmoittimen erheellisyteen liittyvän vaatimuksen [vaadittu muutos 3)] osalta pelastuslaitos katsoo, että valituksenalaiset erheellisiä paloilmoituksia koskevat maksut tulee pysyttää Helsingin kaupungilla. Pelastuslaitos toistaa perusteluiden osalta hallinto-oikeuskäsittelyn yhteydessä lausumansa ja toteaa lisäksi, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan erheellisten palohälytysten laskutukseen ei vaikuta kiinteistön koko, rakennuksen käyttötapa tai erheellisen paloilmoituksen syy.

Pelastuslain 4 §:n 1 momentin mukaan jokaisen on oltava huolellinen tulipalon tai muun onnettomuuden vaaran ja vahingon välttämiseksi. Pykälän 2 momentin mukaan jokaisen on mahdollisuuksiensa mukaan valvottava, että hänen määräysvaltansa piirissä noudatetaan tulipalon ja muun onnettomuuden ehkäisemiseksi ja henkilöturvallisuuden varmistamiseksi annettuja säännöksiä ja määräyksiä.

Pelastuslain 12 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan tässä laissa tai muissa säädöksissä vaaditut tai viranomaisten määräämät palonilmais-, hälytys- ja muut onnettomuuden vaaraa ilmaisevat laitteet on pidettävä toimintakunnossa sekä huollettava ja tarkistettava asianmukaisesti. Pykälän 2 momentin mukaan edellä 1 momentissa tarkoitetuista velvoitteista vastaa rakennuksen yleisten tilojen ja koko rakennusta palvelevien järjestelyiden osalta rakennuksen omistaja, haltija ja toiminnanharjoittaja osaltaan sekä huoneiston haltija hallinnassaan olevien tilojen osalta.

Pelastuslain 96 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan pelastuslaitos voi periä maksun tehtävästä, jonka on aiheuttanut hätäkeskukseen liitetyn paloilmoittimen toistuva erheellinen toiminta. Pykälän 2 momentin mu-



08.05.2017

Pelastuskomentaja

kaan perittävien maksujen suuruudesta päättää alueen pelastustoimi hyväksymässään taksassa. Alueen pelastustoimen tulee määrätä suoritteistaan perimänsä maksut siten, että ne vastaavat suuruudeltaan enintään suoritteen tuottamisesta alueen pelastustoimelle aiheutuneiden kokonaiskustannusten määrää. Pykälän 3 momentin mukaan edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun maksun perimisen edellytyksenä on, että paloilmoin on aikaisemmin aiheuttanut erheellisen hälytyksen ja alueen pelastusviranomainen on kirjallisesti kehottanut kohteen omistajaa, haltijaa tai toiminnanharjoittajaa korjaamaan sen. Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu maksu saadaan periä kohteen omistajalta, haltijalta tai toiminnanharjoittajalta.

Pelastuslain esitöiden mukaan (HE 257/201) automaattisista paloilmoinlaitteistoista tulevien erheellisten ilmoitusten vähentämiseksi hätäkeskukseen liitetyn paloilmoinnimen aiheuttamasta toistuvasta erheellisestä toiminnasta johtuvasta pelastustoimen hälytystehtävästä aiheutuneista kustannuksista tulisi voida periä kohteen omistajalta, haltijalta tai toiminnanharjoittajalta maksu. Maksujen voidaan arvioida vähentävän erheellisten hälytysten määrää edistämällä laitteiden asianmukaista huoltoa ja sijoittamista sekä huolellista toimintaa paloilmoinlaitteilla varustetuissa kohteissa.

Sisäasiainministeriön pelastusosasto on antanut 23.6.2011 päivätyn muistion SM088:00/2008 erheellisten paloilmoinnusten maksullisuudesta. Muistion mukaan erheellinen automaattinen paloilmoinnitus on onnettomuus tai tehtävä, jossa PRONTO on onnettomuusselosteella onnettomuustyyppinä 1, 2 tai 3 on automaattisen paloilmoinnimen tarkastus- ja varmistustehtävä ja jossa yhtenä onnettomuustyyppinä ei ole tulipalo, räjähdys/räjähdysvaara, vaarallisten aineiden aiheuttama onnettomuus tai rakennuspalovaara. Myös paloilmoinnimen välittämät vikailmoitukset, joissa hätäkeskus lähettää pelastuslaitoksen tarkastamaan tilanteen, luetaan erheellisiksi automaattisiksi paloilmoinnituksiksi. Automaattisen paloilmoinnimen tarkastus- ja varmistustehtävistä täytettävällä PRONTO onnettomuusselosteella yksilöidään tarkastus- ja varmistustehtävän syy. Maksu voidaan periä, mikäli paloilmoinnitus on aiheuttanut toistuvasti erheellisiä paloilmoinnituksia, vaikka paloilmoinnituksen syyt olisivat joka kerralla erilaisia tai jäisivät tuntemattomiksi.

Helsingin kaupungin pelastuslautakunta on 30.8.2011 tekemällään päätöksellä, § 111, päättänyt, että pelastuslaitos perii maksun toistuvista aiheuttamista paloilmoinninten hälytyksistä (Erheellisistä paloilmoinnituksista tiedottaminen ja laskuttaminen Helsingin pelastuslaitoksella sekä PELASTUSLAITOKSEN LASKUTUSTAKSAT 1.1.2013 ALKAEN). Päätöksessä on todettu, että automaattisten paloilmoinninten hälytyksistä suurin osa on erheellisiä. Erheelliset hälytykset aiheuttavat hälytysajona tarpeetonta riskiä ja yksiköt ovat poissa valmiudesta todellisiin



08.05.2017

Pelastuskomentaja

onnettomuustilanteisiin. Päätöksen mukaan laskutettavia erheellisten hälytysten perusteita ovat muun muassa tupakointi ja ruuan valmistus.

Maksu peritään kolmannesta ja sitä seuraavista erheellisistä paloilmoituksista, jotka tapahtuvat samassa kohteessa kahdentoista kuukauden kuluessa. Perittäväksi maksuksi on päätetty 690 euroa kutakin erheellistä paloilmoitusta kohden.

Erheellisten palohälytysten laskujen lähettäminen perustuu edellä mainittuun lainvoimaiseen pelastuslautakunnan hallintopäätökseen. Laskujen saatteissa yksilöidään laskutettavat hälytystehtävät ja niiden syyt. Laskun saatteessa ilmoitetaan maksun perusteena oleva pelastuslautakunnan taksapäätös ja eritellään erheellisten paloilmoitusten yksilöintitiedot sekä laskutettavat erheelliset paloilmoitinhälytykset. Laskun hyväksyvä pelastusviranomaisen vahvistaa laskun allekirjoituksellaan ja laskuun liitetään muutoksenhakuohjeena valitusosoitus, jonka mukaan tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Mäkelänkatu 50 koskevat korjauskehotukset on lähetetty taholle, joka on tehnyt sopimuksen hätäkeskuksen kanssa, eli samalle taholle kuin lähetetään laskun saate, lasku ja valitusosoitus. Lisäksi jokaisen lähetetyn laskunsaatteen mukana on kirjallinen korjauskehotus valitusosoituksineen.

Saatteessa erheellisen paloilmoituksen laskulle on todettu seuraavasti:

- Kiinteistönne paloilmoitimesta on tullut kahdentoista kuukauden aikana kolmas erheellinen paloilmoitinhälytys. Pelastuslain 96 §:n nojalla pelastuslaitos perii maksun tehtävästä, jonka on aiheuttanut hätäkeskukseen liitetyn paloilmoitinimen toistuva erheellinen toiminta.
- Maksun periminen; Helsingin kaupungin pelastuslautakunnan tekemän taksapäätöksen mukaisesti maksu peritään kahdentoista kuukauden aikana aiheutuneesta kolmannesta erheellisestä paloilmoituksesta lähtien. Maksun suuruus on 690 € erheellistä paloilmoitusta kohden. Kehotamme ryhtymään kiinteistössänne välittömästi toimenpiteisiin, jotta paloilmoitimestanne ei jatkossa tule erheellisiä paloilmoitinhälytyksiä.

Mäkelänkatu 50:ssä on tehty palotarkastus 19.11.2013. Palotarkastuspöytäkirjassa on ilmoitettu, että erheellinen paloilmoitus voidaan laskuttaa:

- Erheellinen paloilmoitus: Pelastuslain mukaan alueen pelastustoimi voi periä maksun tehtävästä, jonka on aiheuttanut hätäkeskukseen liitetyn paloilmoitinimen toistuva erheellinen toiminta. Lasku lähetetään taholle, joka on tehnyt sopimuksen paloilmoitimesta hätäkes-



08.05.2017

Pelastuskomentaja

kuksen kanssa. Lisätietoja www.hel.fi/pel: - Ohjeet ja lomakkeet -> Erheellisten paloilmoitusten ehkäisy

Mäkelänkatu 50:n Poistumisturvallisuuden arviointi / Kiinteistö Oy Tela Fastighets Ab –pöytäkirjassa (Poistumisturvallisuuden arviointi 17.2.2015) on todettu, että vuoden 2014 hälytysten määrä on ollut 17 kpl. Pöytäkirjassa on todettu, että toiminnanharjoittaja ei ole halukas nostamaan ilmaisimien ilmoituserkkyystasoa koska todellisiin tilanteisiin halutaan mahdollisimman nopea reagointi.

Ennen valituksenalaisia laskuja on Mäkelänkatu 50:stä annettu useita kirjallisia korjauskehotuksia valitusosoituksineen.

Korjaustoimenpiteiden toteuttaminen on omistajan, haltijan ja toiminnanharjoittajan vastuulla. Pelastuslaitos on ohjeistanut toimenpiteistä, joilla kiinteistön erheellisiä paloilmoituksia voidaan vähentää. Helsingin kaupungin pelastuslaitoksen internet –sivuilta Onnettomuuksien ehkäisy –kohdan alta Ohjeista ja lomakkeista löytyy ohje erheellisten paloilmoitusten ehkäisystä.

Valituksenalaiset laskutetut Mäkelänkatu 50:n hälytystehtävät ovat perusteltuja laskuttaa, koska kyse ei ollut vaaratilanteen kriteerit täyttävistä hälytyksistä kuten rakennuspalosta tai onnettomuusvaaratilanteesta.

Kiinteistö Oy Tela Fastighets Ab on vastuussa koko rakennusta palvelevan automaattisen paloilmoitinjärjestelmän toiminnasta.

Kiinteistön omistajan, haltijan ja toiminnanharjoittajan vastuulla on esimerkiksi ilmaisinten herkkyyden säätö ja monikriteeritoimintojen käyttöönotto, huonekohtainen ilmaisintyyppin valinta, ilmaisimen sijoitus suhteessa poistoilmanvaihtoon sekä mahdolliset liesituulettimen automaattinen käynnistys kytkettäessä levy päälle ja hellavahdit. Lisäksi tulee huomioida asiakkaisen, asukkaiden ja hoidettavien henkilöiden käyttäytyminen, jonka takia hälytyksiä voi aiheutua. Edellä mainitut asiat voivat johtua alentuneesta toimintakyvystä, päihdeongelmista tai kulttuurieroista.

Pelastuslaitoksen kannalta ruuanlaitosta ja tupakoinnista johtuvaa ja turhan tehtävän aiheuttavaa palohälytystä on pidettävä erheellisenä ja kiinteistön omistajan/haltijan vaikutus- ja vastuupiiriin kuuluvana.

Sisäasiainministeriön mukaan maksu voidaan periä, mikäli paloilmoitin on aiheuttanut toistuvasti erheellisiä paloilmoituksia.

Pelastuslautakunta on puolestaan päättänyt, että myös ruuan laitosta ja tupakoinnista aiheutunut erheellinen paloilmoitus on laskutettava erheellinen paloilmoitus ja siten siitäkin voidaan periä maksu.



08.05.2017

Pelastuskomentaja

Edellä mainittuun nähden ja ottaen lisäksi huomioon pelastuslain 4 §:ssä määritetty huolehtimisvastuu ja muutoin asiassa esitetty selvitys, Helsingin kaupungin pelastuslaitos on voinut pelastuslain 96 §:n mukaisesti periä maksut valituksenalaisista erheellisistä hälytyksistä.

Lisätiedot

Tomi Kuula, lakimies, puhelin: 310 30040
tomi.kuula(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Korkein hallinto-oikeus

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano



08.05.2017

Pelastuskomentaja

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 25 §.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91 §



08.05.2017

Pelastuskomentaja

Simo Wecksten
pelastuskomentaja

Päätös on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävänä Helsingin kaupungin kirjaa-
mossa (Pohjoisesplanadi 11-13) 12.05.2017.